

Suolirakkoleikkaus (Studer)

Suolirakkoleikkauksessa virtsarakko poistetaan ja sen tilalle muotoillaan ohutsuoesta säiliö eli suolirakko. Siihen yhdistetään munuaisista virtsaa tuovat virtsanjohtimet. Virtsaputki ja virtsaputken sulkijalihas säilytetään, joten virtsaaminen tapahtuu normaalisti virtsaputken kautta. Leikkaus tehdään nukutuksessa.

Leikkauksen yhteydessä suolirakkoon laitetaan virtsaputken kautta virtsakatetri, joka poistetaan noin kolmen viikon kuluttua toimenpiteestä. Leikkausalueelle asetetaan yleensä laskuputki eli dreeni, jota pitkin leikkausalueen kudokset poistuvat. Laskuputki poistetaan muutaman päivän kuluttua leikkauksesta. Lisäksi vatsalle kiinnitetään virtsankeräyspussi, johon yhdistetään virtsajohtimiin laitettut ohuet virtsajohtinkatetreit. Ne poistetaan noin 7 - 8 vuorokauden kuluttua toimenpiteestä.

Leikkauksen jälkeistä kipua hoidetaan yksilöllisesti, ja mahdollisimman tehokkaasti. Sairaalahoitoaika riippuu toipumisesta, mutta yleisemmin se on noin 8 - 12 vuorokautta. Sairasloman pituus on noin 6 - 8 viikkoa.

Leikkausvalmistelut

Huolehdi suolen toiminnasta hyvissä ajoin ennen leikkausta. Mikäli suoli tyhjenee huonosti tai sinulla on ummetusta, hae tarvittaessa apteekista pehmikkeitä tai pienoisperäruiske esimerkiksi Microlax.

Ennen leikkausta kiinnitä huomiota monipuoliseen ravintoon. Huolehdi erityisesti proteiinin saannista. Proteiinia sisältäviä ruoka-aineita ovat mm. kala, kananmuna, broileri, raejuusto ja rahka. Tarvittaessa voit ostaa apteekista ns. proteiinijuomaa.

Noin 3 vuorokautta ennen leikkausta kevennä ruokavaliostasi pois huonosti sulavat ruoka-aineet (esim. punainen liha, siemenet, pähkinät, sienet, sitruhedelmät). Leikkausta edeltävänä päivänä syö nestemäistä ruokaa. Lisäksi juo leikkausta edeltävänä iltana hiilihydraattijuoma (ProvideXtra, apteekista) 2 x 2 dl ja leikkauspäivän aamuna juo vielä 2 dl noin kaksi tuntia ennen leikkausta. **Mikäli sinulla on diabetes, älä käytä ProvideXtraa. Leikkauspäivän aamuna ei saa ottaa muuta ravintoa suun kautta!**

Leikkausta edeltävällä ohjauksikäynnillä saat kotilääkitykseesi liittyvät ohjeet. Käy leikkausta edeltävänä iltana tai leikkauspäivän aamuna ennen sairaalaan tuloa suihkussa. Puhdista napa, taive- ja intiimialueet huolella.

Leikkauksen jälkihoito

Välittömästi leikkauksen jälkeen on tärkeää liikuttaa raajoja ja vaihtaa asentoa vuoteessa verenkierron parantamiseksi. Leikkauksen jälkeen sinua autetaan liikkumaan mahdollisimman pian, koska sillä on edullinen vaikutus toipumiseen. Raskasta ponnistelua on syytä välttää jälkitarkastukseen saakka.

Laskimotukosriskin vähentämiseksi sinulle aloitetaan sairaalassa pistoksina annettava verenhennushoito, joka jatkuu kotona noin kuukauden ajan. Lääkkeen pistäminen opetetaan sinulle ennen kotiutumista.

Leikkauksen jälkeen ruokailu aloitetaan varovasti. Ruokahalu voi olla aluksi huono, mutta toipumisen kannalta on tärkeää, että syöt ja juot nesteitä riittävästi. Muutokset suolen toiminnassa sekä ulostamistiheydessä ovat tavallisia. Liikkuminen edistää suolen toiminnan palautumista.

Haavasidokset poistetaan ja leikkausalue suihkutetaan toisena leikkauksen jälkeisenä päivänä. Tämän jälkeen on suositeltavaa käydä suihkussa päivittäin. Leikkaushaavoja ei tarvitse suojata. Ompeleet tai hakaset poistetaan haavoilta noin 7 - 10 vuorokauden kuluttua. Saunomisen voit aloittaa vähitellen ompeleiden poiston jälkeen, kun haavat ovat kunnolla parantuneet.

Suolirakon tyhjenemisen seuranta ja virtsanpidätyskyky

Rakon tyhjenemistä tulee seurata, kun virtsakatetri on leikkauksen jälkeen poistettu. Rakolta puuttuvat normaalit virtsarakon täyttöön liittyvät tuntemukset. Täytyminen ilmenee yleensä painon tunteena alavatsalla. Rakon tyhjentämisestä tulee huolehtia säännöllisesti, vaikka virtsaamisen tarvetta ei tulisikaan. Päivällä on virtsattava noin 3 - 4 tunnin välein. Yöllä rakkoo tulee tyhjentää 1 - 2 kertaa. Rakkoo ei saisi päästää täyttymään yli 500 ml:ä, jotta se ei veny liikaa. Tulehdusten välttämiseksi rakko tulee tyhjentää aina mahdollisimman tyhjäksi.

Suolirakon tyhjentäminen tapahtuu vatsalihaksia jännittämällä. Potilaalle voidaan suositella rakon kertakatetrointia tyhjenemisen varmistamiseksi. Kertakatetrointi ohjataan potilaskohtaisesti.

Erityisesti alkuvaiheessa suolirakko erittää runsaasti limaa. Riittävä nesteiden juominen on tärkeää. Karpalo- tai puolukkamehun juominen voi vähentää suoliliman eritystä.

Leikkauksen jälkeen saattaa esiintyä virtsankarkailua. Sulkijalihakset huolehtivat virtsan pidätyskyvystä, mutta aluksi virtsankarkailu on tavallista erityisesti yöllä. Tarvittaessa sinulle järjestetään lantionpohjanlihasten fysioterapia, mikäli itsenäinen lihasten harjoittaminen ei paranna riittävästi virtsanpidätyskykyä.

Sukupuolielämä

Yhdyntää tulee välttää noin 6 - 8 viikkoa leikkauksesta. Miehillä poistetaan leikkauksen yhteydessä myös eturauhanen, jonka vuoksi siemensyöksyä ei tapahdu. Erektiokyky voi heikentyä. Erektio voidaan kuitenkin yleensä saada aikaan lääkkeillä.

Naisilla emättimen muuttunut asento, koko ja muoto voivat aiheuttaa yhdyntävaikeuksia. Mahdolliset seksuaaliterveyden ongelmat voit ottaa rohkeasti esille lääkärin tai sairaanhoitajan kanssa.

Yhteystiedot

Ota yhteys omaan terveyskeskukseen, hoitavaan yksikköön tai päivystykseen, mikäli virtsa muuttuu pahanhajuiseksi, suoliliman erityys lisääntyy runsaasti, rakon tyhjentämisessä on ongelmia, laihdut, kärsit ruokahaluttomuudesta, sinulla on pitkittynyttä vatsakipua tai munuaisten seudun kipua, ripulia, kuumeilua tai vatsan toimimattomuutta.

Oman alueesi päivystys tai Sairaala Novan päivystys p. 116 117

Sairaala Novan uroterapeutit arkisin 014-269 3520